

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

In die S. Michaelis seu Angelorum

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

3. *Ab officii proprio.* Non enim veni, inquit ad vocandum justos, sed peccatores ad pœnitentiam. Per justos, Phariseos intelligit & Scribas, qui propria tangebant justitiâ, & se justos esse arbitrabantur. Ita quod ante figuratè sub figura Medici dixerat, nunc detractâ figurâ vet bis planis exponit, ostendens, Messia adventum nunquã promissum esse his, qui vel naturâ justî sint, qualis inter hominès post lapsum reperitur nemo, vel sibi videantur justî, ut Pharisæi olim faciebant, sed solis peccatoribus. Idcirco se, qui munus illud Messia gerat, venisse propter homines peccatores, non ad confirmandum illos in studio propositoq; peccandi, sed ad vocandû eos ad pœnitentiam, & consequenter ad æternam salutem.

Egregia certè *consolatio* pro omnibus illis, qui se peccatores esse sentiunt, & de amissis dolent, cupiuntq; fercinâ peccatorum suorum liberari, ne desperent, sed ad Christum tanquam Dei agnum tollentem peccata mundi, confugiant, & requiem in-

venient pro animabus suis, Matt. II. v. 28. 29. nam certus sermo, & dignus quem omnibus modis amplectamur, quod Christus Jesus venit in mundum, ut peccatores salvos faceret, 1. Tim. I. v. 15.

Non igitur te deterreat indignitas vel impuritas, quò minus ad ipsum confugere velis. *Si dignus esses & purus, Salvatore non indigeres. Sed quia peccator es, à Deo divisus & alienatus, Christus venit in hunc mundum, ut te reconciliaret Patri, & ad pœnitentiam vocaret.* Hoc agnosce grato animo, & vocanti obtempera, ne obicem pone. Qui enim Christum non apprehendit per fidem tanquam Salvatorem, experietur eum in novissimo die, tanquam severum judicem, qui non amplius vocabit ad pœnitentiam, sed ad ignem æternum reprobabit omnes illos, qui Evangelio suo non obediverunt, 2. Thessal. I. versicul. 8. Sufficit! O Domine JESU fac nobiscum secundum nomen tuum,

Amen.

In Die S. Michaelis seu Angelorum.

Evangelium Matth. 18. v. 11.

Lectulum Salomonis ambiebant sexaginta fortes ex fortibus Israel omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi, mi, unius ejusque ensis super femur suum propter timores nocturnos, Cant. 3. v. 7. 8.

Lectulus ille est qualibet fidelis anima, in qua cœlestis Salomo Christus Jesus per fidem quiescit, Eph. 3. v. 17. fortes sunt beati Angeli, qui lectum illum custodiunt, & castra metantur circa eos, qui timent Dominum, Pl. 34. v. 8. per gladios & enses denotatur Angelorum potentia ultrix, quâ nos

defendunt adversus draconem infernalem, qui in tenebras dominatur, Ephes. 6. v. 12. ut sine metu & periculo dormire possimus. Sunt enim fortes heroës, Pl. 103. v. 20. & ministratorii Spiritus emissi in gratiam eorum, qui salutem hereditare debent, Ebr. I. vers. 14.

Hodie festum Angelorum celebrat Ecclesia, non more Pontificio, qui adorant eos: sed ut certus esset dies, quo doctrina de Angelis in Ecclesia proponeretur, & occasio laudis divina offerretur, quod Deus

E e e 3

non

non tantum ipse nostri curam habet, sed etiam beatos hosce spiritus comites nobis adiunxit & custodes, ut in vita defendendo, & in morte animas suscipiendo nobis interservent. Quid est homo, quod memor es ejus, & filius hominis, quoniam visitas eum? Ps. 8. v. 5. minores certe sumus Domine omnibus miserationibus tuis, Gen. 32. v. 10.

Nos ad manus sumemus prælectam pericopen, & videbimus

1. Angelorum presidium.

II. Nostrum officium.

J. J.

EXEGESIS.

CUM Patriarcha Jacob in Mesopotamiam proficisceretur, vidit in somnis scalam stantem super terram & cacumen illius tangens cælum, angelos quoque Dei ascendentes & descendentes per eam, ut legitur Gen. 28. v. 12. Id ipsum adhuc hodie contingere docet Christus, Joh. 1. v. 51. qui est scala per Jacobz am præfigurata, cælum & terram jungens. Super hac scala Angeli ascendunt & descendunt, id est, per Christum nobis hoc beneficium obtigit, ut beatos angelos custodes & protectores habeamus, qui signifer est militiæ cælestis, Apocal. 12. v. 7.

Proponitur autem nobis in prælecta pericope 1. Angelorum cura. 2. natura. Quod Angelorum naturam attinet, Christus de ipsis affirmat, quod semper videant faciem Dei. Hæc phrasi multa complectitur, nimirum quod sint

1. *Spiritus creati.* Non sunt Creator ipse, quemadmodum inter Judæos aliqui putarunt. Nam qui condidit omnia Deus est, Ebr. 3. v. 4. sed creaturæ, Ps. 104. v. 4. Col. 1. v. 16. & quidem spirituales, quæ car-

nem & ossa non habent, nisi fortè ex dispensatione aliqua speciem humani corporis ad tempus assument, ut à corporeis hominibus videri, cum illis colloqui, & ministeria sua apud illos obire possint. Interim sunt & manent in sua natura Spiritus, Ebr. 1. vers. 14. aliàs faciem DE I intueri non possent, quod Mosis propter velum carnis in responsum dabatur, Exod. 33. v. 20.

Hoc nostræ consolationi interservire potest. Quia enim Angeli spiritus sunt, nullo propter essentiæ subtilitatem impedimento externo à muneris sui expletione arcebuntur, sed undique penetrabunt, & nobis quàm celerrimè in periculis subvenire poterunt, ut exemplum Petri testatur, Act. 12. v. 7.

2. *Spiritus beati.* Gloria & beatitudo electorum in cælo ita describitur à Paulo, quod videant DEUM à facie ad faciem, 1. Corinth. 13. v. 12. sicut est, 1. Johan. 3. v. 2. quia igitur hæc angeli semper videre dicuntur faciem Patris cælestis, ex eo colligitur, quod beatitudinis & gloriæ, quam nos adhuc expectamus, jamdum facti sint participes. Unde vocantur Angeli Dei, Matth. 22. vers. 30. quia sunt domestici ejus filii Dei, Job. 1. v. 6. quia hæreditatem cælestis gloriæ jamdum obtinuerunt, Angeli lucis, 2. Corinth. 11. v. 14. quia in Dei lumine vident lumen, Ps. 36. v. 10.

Aspiremus, Vos mei, aspiremus ad hanc beatitudinem, & hæc in speculo verbi Deum contemplerur, ut contemplerur eundem tandem aliquando à facie ad faciem, 1. Corinth. 13. v. 12. præsertim cum promissionem habeamus ipsius Christi, quod futuri simus *ἰσὺς γὰρ αὐτοῦ*, Matth. 22. v. 30.

3. *Spiritus confirmati.* In hac vita Deum nemo videre potest propter velum peccati, quod

quod in carne nostra adhuc hæret, Exod. 33. versic. 20. sed in vita æterna removebitur illud velum ab electis, & tunc videbunt Deum in anigmate vel in speculo, sed à faciè ad facièm, 1. Cor. 13. v. 12. Dum igitur Christus de Angelis affirmat, quod semper videant facièm Patris cœlestis, ex eo intelligitur quod sint ab omni peccato immunes, perfectè puri & sancti, sicut in principio omnes à Deo conditi sunt, sed quidam eorum non steterunt in veritate, Johan. 8. vers. 44. sed reliquerunt domicilium suum, Epist. Jud. vers. 6. inde non vident facièm Dei, sed catenis tenebrarum in tartarum detracti servantur in iudicium cruciandi, 2. Pet. 2. vers. 4. Immiscet quidem sese Angelorum beatorum cœtus, & comparent coram throno Dei, sicut carnifices coram atrio Regis, Job. 1. vers. 6. beatifica tamen facièi divinæ visione non fruntur, sed circumferunt secum suum infernum, sicut Angeli facièm Dei videntes semper secum habent cœlum, unde dicuntur Angeli electi, 1. Tim. 5. vers. 21. quia in bono confirmati sunt, ut amplius labi non possint, sed manent sancti, iusti & ἀναμάρτητοι in perpetuum, idèò laudant nomen Dei sine intermissione, & parati sunt ad faciendum voluntatem ejus, Ps. 103. v. 20.

Tu si spem habes videndi Deum, sanctifica te, sicut & ipse sanctus est, 1. Johan. 3. vers. 3. nam beati mundo corde, inquit Salvator, quoniam Deum videbunt, Matth. 5. v. 8.

4. *Spiritus egregie donati.* Dotes autem præcipuæ sunt

1. *Sapientia.* Vide 2. Sam. 14. vers. 20. sed illa sapientia non est infinita, quemadmodum sapientia DEI. Non enim omnia sciunt Angeli, præsertim interiores cordis

motus siquidem hoc soli DEO scriptura attribuit, 1. Reg. 8. vers. 39. Hinc apparet, quod Pontificii graviter peccent, dum Angelos adorant, quem honorem ipsi repudiant, Apoc. 22. v. 9.

2. *Potentia,* quæ certè magna est. Vide Exod. 12. v. 29. 2. Reg. 19. v. 35. 2. Sam. 14. vers. 15. inde vocantur throni, potestates, Principes, & Angeli virtutis Dei, Ephes. 1. v. 21. Col. 1. v. 16.

3. *Continentia, Keuschheit und Helligkeit.* Hinc à Christo sancti Angeli dicuntur Luc. 9. v. 26. qui pœnitentia & conversione peccatorum delectantur, Luc. 15. v. 10.

Hæc de angelorum natura, sequitur ipsorum cura, quæ considerari potest

I. *Respectu Dei,* ibi duplici funguntur officio, quod est

1. *Collaudatorium.* Visio Dei efficit in illis perfectam summi boni agnitionem, perfecta agnitio efficit in illis summam dilectionem, perfecta dilectio efficit continuam prædicationem & laudationem. Illam cœperunt cum ponentur fundamenta terræ, Job. 38. vers. 7. & in hunc usque diem continuant, canentes quotidie, Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth, Esa. 6. v. 3. & requiem non habent die ac nocte, Apoc. 4. v. 8.

Conjungamus laudes nostras cum laudibus Angelicis, non solum ore, sed etiam opere, hæc bona & decora laudatio, Ps. 147. v. 1.

2. *Ministratorium.* Videre facièm Dei, est idem juxta stylum scripturæ, quod assistere throno Dei, ac præstò illi esse ad ministeria. Sicut enim de Proceribus regnæ Perfici dicitur, videbant facièm Regis, & primi sedebant in regno, Ephes. 1. v. 14. ita quoq; hæc phrasi de Angelis usurpata notatur, quod sint Deo proximi, principes cœli, parati

parati ad exequenda ejus ministeria, Pl. 103. v. 20. Daniel. 7. v. 10. Hoc ministerium exequantur summâ alacritate, hinc tribuuntur ipsis alæ, Ef. 6. v. 2. accomparantur vento, Psalm. 104. v. 4. hic est ipforum cibus facere voluntatem Dei sicut Christus de ipso dicit, Joh. 4. v. 34. quia cibo corporeo non indigent, Tob. 12. v. 19.

Eadem promptitudine serviamus Deo, quotidie ingeminantes ex Matth. 6. v. 10. fiat voluntas tua sicut in cælo, sic & in terra.

II. *Respectu nostri.* Dum enim à Christo Angeli puerorum vocantur, rectè colligimus, quod pueris, & consequenter omnibus verè piis assistant, eos tueantur & custodiant, sunt enim administratorii Spiritus, &c. Ebr. 1. v. ult.

Diabolus est hostis noster infensissimus, & si unus non sufficit, assumit alios septem nequiores, Luc. 11. v. 26. præsertim in hac ultima mundi senectâ valdè negotiosus est, & magnam concepit iram, sciens quod modicum tempus habet, Apoc. 12. v. 12.

Grassatur in Ecclesia, 1. Reg. 22. vers. 22. Matth. 13. vers. 35. Epist. Jud. v. 9. 1. Tim. 4. vers. 3. 2. Thess. 2. v. 9. 1. Thess. 2. v. 18. Matth. 13. v. 19.

Grassatur in politia, Daniel. 10. vers. 13. Grassatur in œconomia, Tob. 3. v. 8. Genes. 4. v. 8. 27. v. 41. 31. vers. 2. seqq. Summa in omni statu quærît quem devoret, 1. Petr. 5. vers. 8.

*Interim sed nos tegit Angelorum,
Quæ ducem Christum sequitur, caterva,
Asque grassantis reprimat cruenta
Arma draconis.*

Præsident illi statui Ecclesiastico: Per Angelos Deus legem suam promulgavit, Gal. 3. v. 19. Conceptionem, Luc. 1. v. 31. nativitatem, Luc. 2. v. 10. resurrectionem Christi an-

nunciavit & manifestavit, Luc. 24. v. 5. seqq. adfuerunt etiam in ascensione, Act. 1. v. 11. ipsi cupiunt introspicere, quod per Evangelium proponitur, 1. Petr. 1. v. 12. in Ecclesiæ congregatione præsentés sunt, 1. Corinth. 11. v. 10. preces nostras Deo offerunt, Tob. 12. v. 12. nobiscum orant, Apoc. 8. v. 3.

Præsident statui politico, dum Magistratus pios comitantur & defendunt, Esa. 37. v. 36. Macc. 10. v. 29. 11. v. 8.

Præsident statui œconomico, quemadmodum historia Tobiae & Saræ prolixè testantur. Promovent matrimonium, Genes. 24. vers. 7. stant coram parturientibus, Apoc. 12. vers. 7. puerorum curam gerunt & eorum sunt Angeli, Matth. 18. vers. 10. Hagar Sarai ancillæ fontem ostendunt, Gen. 21. v. 17. seqq.

Angeli sunt nostri Satellites, qui castrametantur in circuitu timentium Deum, & eripiunt eos, Psal. 34. v. 8. Nostri vigilantes, qui quando nos dormimus, ipsi vigilant, & omne malum à nobis arcent, Daniel. 4. v. 10. Nostri custodes, Psalm. 91. v. 11. hic est murus igneus, quo Deus nos & omnia nostra tueatur, Zach. 2. v. 5. sicut civitatem Dothan, 2. Reg. 6. v. 17. Nostri monitores, qui prohibent nos à malis operibus, & excitant nos, ut in via Domini ambulemus. Ita Angelus dehortatur Bileamum à malo proposito, Numer. 22. vers. 32. & Eliam ex somno excitat, 1. Reg. 19. v. 5. nostri portatores, non solum in hac vita, Psal. 91. v. 12. sed etiam ex hac vita, Luc. 16. v. 22.

Hoc summum Dei beneficium grato pectore agnoscamus. Ecquid enim majus, quam quod angelos suos, qui tam naturâ quam conditione status nobis priores sunt & præstantiores, nobis ministerium adjunxit. Domine quid est homo, quod memor

memor es ejus, & filius hominis, quod ita curam ejus agis? Minuisti eum paulò ab Angelis naturà, sed prætulisti cum gratià, exclamat cum Davide Bernhardus, & nos cum illis ex Pf. 8. v. 5.

De Secundo.

Restat, ut nostrum etiam contem-
mur officium, quomodo nimirum erga Deum & proximum nos gerere debeamus, si angelorum præsidio frui velimus. Requiritur igitur ad conciliandam angelorum amicitiam

I. *Studium pietatis*, quod testari debemus

1. *Christi accessione*. Nam de Apostolis scribit Matthæus, quod post altercationem de primatu in regno Messia, Marc. 9. v. 34. Christum accesserint, ut ipse controversiam decideret. Ita Christum accedat oportet, quicumque angelicam societatem expetit. Nam ubi Dominus est, ibi sunt quoque ejus servi. Vbi degit Imperator belli, ibi exercitum quoque in procinctu habet. Jam verò Christus Jesus est Angelorum Dominus & Imperator, Apoc. 12. v. 7. cui millia millium semper assistunt, Dan. 7. v. 10. per fidem ergò & pœnitentiam accede ad hunc Dominum, nec accede tantùm, sed constanter etiam persevera, & ita sine dubio venies unà ad militiam cœlestem & stabis in medio Angelorum, qui te ex omni latere cingent, & contra quosvis adversarios defendent, ut testantur exempla Lothi, Gen. 19. v. 15. Eliæ, 1. Reg. 19. v. 5. Danielis, c. 6. v. 22. Petri, Act. 12. v. 6. seqq.

2. *Devotâ oratione*. Discipuli non tantùm accedunt, sed etiam alloquuntur Christum. Id potes adhuc per orationem. Ora-

tio tua est locutio ad Deum, quando legis in Scriptura, Deus tibi loquitur, quando oras, tu loqueris cum Deo, inquit Augustinus. Ergò frequenter ora, tunc beati angeli tibi non deerunt, ut docet exemplum Hagar, Gen. 21. v. 17. Hiskia, Es. 37. v. 36. Danielis, c. 9. v. 21. Cornelli, Act. 10. v. 3.

3. *Seriâ conversione* v. 3. Apostoli solliciti erant de rebus terrenis, & de primatu disceptabant, ore quidem regnum cœlorum præferentes, sed corde interim de regno terrestri superbas cogitationes conceperant. Ideò Christus tanquam *καρδιογυβάτης* ipsis de conversione concionatur, & amen, inquit, dico vobis: Nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cœlorum.

Pœnitentiâ igitur opus est, si puerorum angelos custodes desideramus, si quidem gaudium est in cœlo, super uno peccatore pœnitentiam agente, Luc. 15. v. 7.

II. *Studium humilitatis*. Nam puerum Christus vocat, & in medio statuit, cum expressa affirmatione, nisi efficiantur sicut parvuli, quod in regnum cœlorum non possint introire. Quibus verbis ad humilitatem respicit. Pueri enim alta non sapiunt, honores & dignitates nihil æstimant, nec alios præ se contemnunt: Idem exigitur ab omnibus, qui Deo placere, angelosq; cõites habere gestiunt. Diabolus est Rex superbiorum, Job. 41. v. 25. qui ergò superbiam amat & sectatur, ad regnum ejus pertinet, & gratiam Dei amisit, 1. Pet. 5. v. 5. Altum quidem est cœlum, & sublimes spiritus sunt Angeli: Nos tamea debemus esse humiles, si cœlo potiri, & angelorum consortio frui volumus. Excelsa est patria, sed humilis semita, cui placet patria, illi semita non displiceat, inquit

Fff

Angu-

Augustinus. Apud humilem Abrahamum divertunt Angeli, Gen. 18. v. 3. seqq. humilem Mariam visitat & salutat Gabriel, Luc. 1. v. 28. humiles Pastores vident charitatem angeli, Luc. 2. v. 9. Humilitatem igitur sectamini fratres, si angelorum consortium expetitis, si quidem quod hominibus altum, est abominatio ante Deum, Luc. 16. v. 15.

III. *Studium honestatis*, ne cui scandalum præbeamus, sed potius lucem fidei nostræ per bona opera lucere faciamus, ut colustrentur etiam alii & Deum Patrem glorificent, Matth. 5. v. 16. Hoc Christus inculcat discipulis suis, v. 6. 7. 8. 9.

Scandalum dicitur à *σκάνδαλον*, hoc idem est quod claudico, quia objectum offendiculum claudicare facit, & ruinam sæpe causatur. Metaphoricè transfertur ad omne id, quod in via salutis ambulanti bus obstaculo est, aut peccandi occasionem præbet. Aliàs duplex est datum & acceptum. Hic verò de dato Christus propriè agit, quando *vel dictis vel factis* proximus scandalizatur.

Ad dicta pertinet falsa doctrina, *ψευδο-λογίας καὶ εὐλογίας* Pseudoprophetarum, quibus simpliciores seducuntur, Rom. 16. v. 18. itemque prava colloquia, quæ bonos mores contumpere solent, 1. Cor. 15. v. 34. Eph. 5. v. 4.

Ad facta pertinet, si quis palàm facit eas quæ sunt illicita, & legi Dei adversantur, aliosque exemplo suo inducit, ut illud imitentur, vel etiam in illis, quæ suo genere non sunt mala, imprudenter & indiscretè versatur, & actione illa infirmioribus scandalum præbet, exempla vide Exod. 23. v. 33. 32. v. 21. Roman. 14. v. 1. seqq. 1. Cor. 8. v. 1. seqq. Hoc scandalum multò atrocius est & celerius serpit, quando à persona publica,

quæ in officio constituta est, proficiscitur. Nam qualis Rex, talis grex, inquit Siracides c. 10. v. 2.

Quod si igitur sanctos Angelos custodes habere desideramus, scandala devitanda sunt. Si manus tua, vel pes tuus scandalizat te, inquit Christus, abscinde eum, & projice abs te, &c: Non loquitur de membris ipsius, sed de *ἀταξία*, quæ membris per peccatum adhæret, & hoc vult dicere, quod nihil ad eò carum & gratum nobis esse debeat, quin illud abjiciamus & repudiemus, si per scandalum à lege Dei & via salutis nos avertat. Fit illud dupliciter

1. *Respectu nostri*, quando corpus peccati destruitur, Roman. 6. vers. 6. & membra, quæ sunt super terram, mortificantur, Col. 3. vers. 5.

Si manus est scandalum, ut contrectare velit illicita, amputanda, id est, mortificanda est illa avaritiæ concupiscentiæ. Si pedes velint nos deportare ad luxum, levitates, &c. abscindendi sunt. Si oculus nobis sit scandalum, dicamus cum Davide Ps. 119. v. 37. averte oculos meos, ne videant vanitatem, & lequamus consilium Siracides c. 9. v. 8. Sæpius enim est per brevi voluptate carere, & concupiscentiæ resistere, quàm in inferni ignem conjici, ex quo nulla liberatio, Psal. 49. vers. 15.

2. *Respectu proximi*. Hoc enim Christus vult dicere: Si quis tibi tam proximus, tam charus, tam utilis & necessarius est, ut oculus, pes & manus, & scandalum tibi præbet, segrega te ab ejus consortio, satius est, ejus conversatione cum damno & molestia in hac vita carere, quàm illa fruendo in æternum damnari. Nam neque frater redimendo fratrem redimere potest, Psal. 49. v. 8.

Deter

Deterreat nos *gravissima pœna*. Væ mundo, inquit Christus, propter scandala, væ homini per quem scandalum venit. Melius foret tali homini, ut mola asinaria de collo suspensa, submergeretur in profundum maris. Fuit hoc supplicii genus inter Iudæos in pœna gravissimorum scelerum usitatum, ut lapide molari de collo suspensæ, facinorosum hominem in profundum maris demergerent, judicantes eum indignum, qui vel solis aspectu, vel aeris beneficio, vel terræ gremio frueretur, 2. Maccab. 12. v. 4. Hoc ergo Christus vult, quod qui scandali-

zaverit alios, præsertim pusillos, gravissimam pœnam subiturus sit, Deut. 27. v. 18. maledicitur, qui errare facit cœcum in itinere. Quanto magis, qui hominem à pietatis semita abducit, maledictioni subjectus erit, & æternæ se perditioni mancipabit, quæ per projectionem lapidis molaris in mare describitur, Apocalyps. 18. v. 21.

Hoc operetur in cordibus nostris Christus Iesus per Spirit. S. ne per data scandala sanctos angelos contristemur & abigamus, ter benedictus in secula,
Amen.

In Die Simonis & Judæ.

Evangelium Joh. 15. v. 17. 21.

DE Josepho legitur Gen. 45. vers. 24. quod fratres dimittens proficiscentibus dixerit: nolite tixari in via.

Idem facit Iosephus cœlestis, Christus Iesus in prælecta pericope, cum jamjam ab Apostolis discedere & ad patrē abire veller. Quia enim à mundo nihil nisi odium & persecutionem expectare poterant, necessaria cum primis erat ipsis fraterna charitas, ne fortè invicem mordendo seiplos, consumantur, sed per dilectionem combinati & conglutinati mundi furorem eò melius perferre & superare possint. Hinc sine dubio præfens Evangelium à veneranda antiquitate divorū Simonis & Iudæ memoriæ consecratum est, quia fratres fuisse perhibentur, à Cleopha & Maria parentibus in lucem progeniti, & conjuncta opera in Orientalibus regionibus doctrinam de Christo propagarunt, tandem in Persia impetu Pontificum tyrannicorum trucidati sunt. De vo-

catione eorum & rebus gestis nihil Scriptura commemorat, nisi quod in reliquorum Apostolorum numero ipsos quoque recenset Matth. 10. v. 3. 4. Marc. 3. v. 18. Luc. 6. v. 15. 16. Act. 1. v. 12. Simon aliàs Cananæus dicitur, Mat. 10. v. 4. quia ut quibusdam placet, ex Cana in Galilæa oriundus fuit, itemq; Zelotes, Luc. 6. v. 15. propter zelum, quo in propaganda & asserenda cœlesti veritate, usus est, quanquam alii ab Hebræo Kana, quod significat *קנא*, id est, æmulari, utrumque ipsum nomen obtinuisse putent.

Iudas verò ad differentiam Iudæ Ischariotæ proditoris Domini, Iudas Jacobi scilicet minoris frater, Luc. 6. v. 16. vel Thaddæus, Marc. 3. v. 18. vel Lebbæus, Matth. 10. v. 3. dicitur. Creditur vulgò scripsisse Epistolam Judæ, sed incertum est, quia à veteribus etiam inter libros *Nou. Testam.* apocryphos numeratur. Curavit Eusebii-
Fff 2 refert,